

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Změny ve strukturách pražských domácností v období let 1991-2011

Autor práce: Markéta Školoudová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autorka si stanovila dva hlavní cíle své práce, které dále rozvedla do sedmi výzkumných otázek. U každé z nich uvádí předpoklady, resp. očekávání možných zjištění při vlastním výzkumu. Cíle jsou přiměřené tomuto typu prací a mají díky sledování demografických a urbánních procesů v rámci vnitřního členění Prahy geografický charakter.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Seznam literatury obsahuje 68 titulů a autorka dále odkazuje na 28 datových zdrojů. Práce s literaturou má spíše přehledový charakter, bez výraznějšího kritického přístupu. Teoretická část práce má standardní podobu a je alespoň rámcově provázána s empirickou částí. Kritiku si ale zaslouží kapitola 2.2.3 (str. 23), která je v rámci teoretické části práce věnována problematice mezinárodní migrace. Autorka zde však pouze charakterizuje migrační situaci v Česku, bez uvedení jakýchkoliv relevantních teoretických konceptů.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Jedná se o jednoduchou analýzu statistických dat bez použití sofistikovanějších kvantitativních metod. V podstatě jde o prezentaci analýzy dat pomocí tabulek, grafů a kartogramů zpracovaných v programu ArcGIS. Hlavním a v podstatě jedním zdrojem dat jsou výsledky Sčítání lidí, domů a bytů 1991-2011. Je otázkou zda autorka nemohla analýzu rozšířit ještě o některé další charakteristiky vázané na domácnosti – např. existence a počty závislých dětí nebo státní příslušnost členů domácnosti. V metodické části týkající se definic typů domácností postrádám systematické zařazení termínu bytová domácnost. V závěrečné části autorka provedla terénní výzkum formou komparativních případových studií v sedmi vybraných urbanistických obvodech za pomoci metod pozorování a dotazování. Bohužel metodika výzkumu není z textu dostatečně zřejmá.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Autorka si je vědoma řady problémů, které souvisejí se zpracováním datových podkladů a jež je třeba zohlednit především při analýze časových řad. Při některých interpretacích a hledání souvislostí se však někdy dopouští ne vždy zcela podložených závěrů. Např. na str. 50 vysvětluje vyšší podíl domácností jednotlivců ve vnějším městě imigrací jednotlivců z Ukrajiny. Bez analýzy

složení domácností podle státní příslušnosti je však toto tvrzení problematické, protože to odporuje všeobecně přijímanému modelu bydlení ukrajinských pracovních migrantů.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

V závěrečné kapitole autorka shrnuje nejdůležitější získané poznatky a v podstatě odpovídá na v úvodu formulované otázky, i když ne přesně v jejich původní struktuře. Získané výsledky jsou interpretovány v kontextu konceptů druhého demografického přechodu, suburbanizace a gentrifikace.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Práce je z hlediska úrovně stylistiky nevyvážená – některé části jsou zpracovány standardně, v jiných má autorka se srozumitelným vyjádřením poměrně problém. Práce obsahuje terminologické nedostatky. Např. jeden ze stěžejních teoretických konceptů je asi nejčastěji správně nazván druhým demografickým přechodem, ale především v úvodních kapitolách jsou nezdědka použity termíny druhá dem. revoluce nebo dokonce druhý dem. proces. Také nahodilé střídání názvů Česko – Česká republika (několikrát také s velkým R) si zaslouží kritiku. Autorka také často nerozlišuje mezi nárůstem o procenta a procentní body. Za nejvýznamnější formální nedostatek považuji nesoulad mezi číslováním tabulek a obrázků v textu a u vlastních objektů.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Práce má analyticko deskriptivní charakter s převažující kvantitativní analýzou sekundárních dat za použití jednoduchých statistických metod. Výsledky práce ve většině případů potvrdily vstupní předpoklady. Největší přínos práce vidím v podrobném zmapování situace jednotlivých typů domácností v Praze, které jde v některých případech až do úrovně urbanistických obvodů. Cenné je zvláště propojení těchto informací s typologií zástavby. Přes kritické připomínky doporučuji práci k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Mohla byste podrobněji rozvést možné změny v zastoupení a struktuře jednotlivých typů domácností, které souvisejí s přechodem na registraci obvykle bydlícího obyvatelstva mezi cenzy

2001 a 2011?

Jaké změny ve struktuře domácností lze očekávat v budoucnosti?

Datum: 11. září 2017

Autor posudku: Zdeněk Čermák

Podpis: